

КОМПЕТЕНТНІСТНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ФАХОВО-ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ-МІЖНАРОДНИКІВ

Липко І.П., канд. філол. наук, доцент (Харків)

В методичній літературі поняття «компетентність» тлумачиться як здатність успішно задовольняти індивідуальні й соціальні потреби, діяти і виконувати поставлені завдання. Компетентність ґрунтується на знаннях, навичках і вміннях, але ними не вичерпується, а додатково включає особистісне ставлення до них особи, а також її цінності, емоції, здібності, поведінкові компоненти, тобто усе те, що можна мобілізувати для активної дії[2].

Термін «комунікативна компетентність» розглядається як певна сукупність знань, практичних умінь та навичок і характеризує здатність фахівця (у нашому випадку, юриста-міжнародника) встановлювати і підтримувати необхідні контакти для ефективного спілкування з іншими людьми[1; 2].

Поняття «іншомовна компетентність» тлумачиться як комплекс знань, умінь та навичок, що забезпечують ефективне спілкування іноземною мовою, а саме: уміння розуміти мовлення, чітко висловлюватись, адекватно й спонтанно реагувати на запит спілкування, змінювати коло спілкування, успішно використовувати іноземну мову як у професійній діяльності, так і для самоосвіти особистості[1; 2].

Термін «іншомовна професійна комунікативна компетентність» позначає складне інтегративне ціле, що забезпечує ефективне професійне спілкування мовою спеціальності в умовах міжкультурної комунікації [4].

Оскільки майбутні юристи-міжнародники, крім власне іншомовної комунікативної компетентності, мають також володіти достатньо сформованою перекладацькою компетентністю, то видається доцільним включити і її до мети навчання у відповідних типах навчальних закладів. Зміст поняття «фахова компетентність перекладача» розуміють як сукупність знань, умінь та навичок,

що забезпечують здатність на професійному рівні здійснювати переклад у тих його видах, які визначені програмою навчання [5].

Термін «підхід» розглядають як загальну вихідну концептуальну позицію, яка є вирішальною у розгляді і визначенні інших підпорядкованих концептуальних положень. Підхід до навчання іноземної мови та перекладу – це базова категорія такого навчання, яка визначає його стратегію і вибір його методу, за допомогою якого реалізується ця стратегія; це – точка зору на сутність того, як слід формувати іншомовну комунікативну компетентність та фахову компетентність перекладача [2].

З-поміж усіх підходів, що застосовуються у процесі навчання майбутніх юристів-міжнародників (комунікативно-діяльнісний, рефлексивний, культурологічний, компетентнісний та професійно орієнтований), у даному повідомленні ми зосередимося лише на останніх двох: компетентнісному та професійно орієнтованому.

Компетентнісний підхід, як його сформульовано у Загальноєвропейських рекомендаціях з мовної освіти, означає, що зміст навчання визначається характером наперед визначених компетентностей (раніше вживався термін «компетенції», однак, відповідно до рішення Координаційної Ради з педагогіки, зараз застосовується лише термін «компетентності»), які необхідно сформувати у студентів [1].

По відношенню до майбутніх юристів-міжнародників це означає формування компетентностей, які сформульовано в Освітньо-професійній програмі на пряму підготовки. Ці компетентності підлягають формуванню під час здійснення професійно-спрямованої іншомовної та перекладацької підготовки майбутніх спеціалістів.

Термін «професійно-орієнтований підхід» означає, що зміст навчання враховує особливості змісту професійної діяльності майбутніх спеціалістів у галузі міжнародного права.

Відповідно до вимог Освітньо-професійної програми, компетентності

іншомовного спілкування майбутніх юристів-міжнародників включають: уміння використовувати письмову й усну інформацію іноземною мовою при виконанні інших завдань діяльності. Розвиток уміння вести іншомовну дипломатичну та ділову кореспонденцію також потребує спеціальних посібників, що містили б зразки найпоширеніших у міжнародних відносинах документів та ефективну систему вправ.

Для формування аспектних, тобто граматичних (морфологічних і синтаксичних) та лексичних (включаючи фразеологічні й стилістичні) навичок, а також умінь, що входять до складу іншомовної комунікативної компетентності (включаючи уміння побутового спілкування і мовного етикету), необхідна розробка відповідних навчально-методичних матеріалів, відмінною ознакою яких була б їхня максимальна фахова орієнтація.

Освітньо-професійна програма чітко визначає перелік компонентів перекладацької компетентності майбутніх юристів-міжнародників. Зокрема, формування компетентності письмового перекладу вимагає засвоєння певних знань та умінь, до яких відносяться, по-перше, знання англійської професійної термінології з міжнародного права, права англійських держав, термінів, уживаних у міжнародній комерційній практиці, роботі спеціалізованих міжнародних організацій.

Серед умінь, що входять до складу компетентності письмового перекладу, варто також назвати здатність здійснювати письмовий переклад з іноземної мови та на іноземну мову текстів публіцистичного й офіційного характеру без використання фахової термінології. Крім того, від майбутніх юристів-міжнародників вимагається також уміння письмово перекладати з іноземної мови та на іноземну мову документи дипломатичного й публіцистичного характеру широкої суспільно-політичної тематики, а також уміння здійснювати письмовий переклад юридичних, насамперед міжнародно-правових, документів з широким використанням вузькоспеціалізованої термінології з іноземної мови та на іноземну мову. Ще однією вимогою до компетентності письмового перекладу

майбутніх юристів-міжнародників є їхня здатність надавати послуги з письмового перекладу з іноземної мови та на іноземну мову документів юридичного змісту з широким використанням спеціальних юридичних термінів міжнародного права, права України, права іноземних держав, з мови чи на мову яких здійснюється переклад, а також термінів, уживаних у міжнародній комерційній практиці, роботі спеціалізованих міжнародних організацій.

Уміння, що входять до складу компетентності усного перекладу, включають здатність здійснювати усний послідовний переклад з іноземної мови та на іноземну мову розмов на суспільно-політичні теми без використання фахової термінології. Крім того вимагаються уміння усного послідовного перекладу (у тому числі під час переговорів) із активним використанням спеціалізованої юридичної та комерційної термінології, а також усного послідовного перекладу формального й неформального спілкування з питань міжнародного права, права України та іноземних держав, права Європейського Союзу, з широким використанням вузькоспеціалізованої фахової термінології.

Для формування усіх перелічених вище компетентностей необхідна розробка й постійне удосконалення відповідних науково обґрунтованих навчально-методичні матеріали, в чому і вбачається перспектива подальшого дослідження.

Література

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання /Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю.Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
2. Методика навчання іноземних мов та культур: Підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О.Б., Бориско Н.Ф., Борецька Г.Е. та ін./ за загальн. ред. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – 590 с.
3. Назаренко О. І. Особливості навчання англійської мови професійного спрямування /О. І. Назаренко // Науково-практична конференція «Новітні освітні технології» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: confesp.fl.kpi.ua/ru/node/1154.

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ №2**

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

МІЖУНІВЕРСИТЕТСЬКОГО КРУГЛОГО СТОЛУ

**РОЗВИТОК ФАХОВО-ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ
ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

Харків, 08 грудня 2017 року

Харків 2017

УДК 81 (082)

Затверджено рішенням кафедри іноземних мов №2 Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (протокол № 3 від 04 грудня 2017 р.)

Організаційний комітет:

І.П. Липко, завідувач кафедри іноземних мов №2 Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, кандидат філологічних наук, доцент (голова)

М.О. Зайцева, кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов №2 Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого

С.М. Романюк, кандидат філософських наук, доцент кафедри іноземних мов №2 Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого

І.М. Лобова, завідувач лабораторією кафедри іноземних мов №2 Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого

Тези доповідей Міжуніверситетського круглого столу «Розвиток фахово-орієнтованої іншомовної компетентності із застосуванням сучасних інформаційних технологій» – Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2017. - 97 с.

До збірника увійшли тези доповідей Міжуніверситетського круглого столу присвяченому питанням розвитку фахово-орієнтованої іншомовної компетентності із застосуванням сучасних інформаційних технологій. Розраховано на наукових працівників, викладачів, аспірантів філологічних спеціальностей.

Адреса редакційної колегії:
61023, м. Харків, вул. Динамівська,4
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра іноземних мов №2, тел.(057) 704-90-55, (057) 704-90-56

Тези розповсюджуються в електронному вигляді

© Національний юридичний університет
імені Ярослава Мудрого, 2017

ЗМІСТ

Липко І.П. КОМПЕТЕНТНІСТНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВИТКУ ФАХОВО-ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ-МІЖНАРОДНИКІВ.....	7
Колбіна Т.В. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ІНШОМОВНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІКИ.....	11
Черноватий Л.М., Ю.С.Драч ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДАЧІ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ АНГЛОМОВНИХ БІБЛІЙНИХ ВЛАСНИХ НАЗВ.....	14
Черноватий Л.М., Денчик О.О. СПІВВІДНОШЕННЯ СПОСОБІВ ПЕРЕКЛАДУ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ АНГЛОМОВНИХ ТЕРМІНІВ У ГАЛУЗІ КІБЕРПРАВА.....	18
Черноватий Л.М., Бугай К.В. ПОРІВНЯЛЬНІ СИНТАКСИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ БІБЛІЙНИХ АФОРИЗМІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА УКРАЇНСЬКІЙ МОВАХ ЯК ОБ’ЄКТ НАВЧАННЯ.....	22
Черноватий Л.М., Сирота Є.О. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДАЧІ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ АНГЛОМОВНИХ ОДНОСЛІВНИХ ФАРМАКОЛОГІЧНИХ ТЕРМІНІВ.....	26
Ольховська А. С. УСНИЙ СИНХРОННИЙ ТА ПИСЬМОВИЙ ПЕРЕКЛАД ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ: ОСНОВНІ ЦІЛІ НАВЧАННЯ.....	30
Rebrii I.M. VIDEO RECORDED MICROTTEACHING AS A TEACHER TRAINING TECHNIQUE.....	33